

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom. Havi emlékeztető Február. — Miképpen hassunk cselédeink megjavulására. — Tulajdon birtok. — A borjuk elválasztása és felnevelése. — Fa- vagy vastengely. — Hazai szarvasmarha kereskedésünk. — A trágya érlelése. — Mesterséges vaj. — Halálozás. — Meghívás. — Helyreigazítás. — Februárhavi közmondások. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Február.

Ház és udvar. Magtári gabona készletek forgatása, úgy a leendő tavasz vetésekhez szükséges vetőmag elkészítése szorgalmaztatik. Netán az épületek falai mellé szivárgott hó és esővíz kapával ásóval gondosan elvezetendő.

Eke, fogas, henger kijavított állapotban készen tartatik.

A gazdasági udvarban található szepredék, a szerűs kertekben létező kazal- és boglya-fenek és tetők trágya dombra szállítandók, mert e hónapon túl az eke munka idején bajosan érkezünk belső teendőket vezetni.

Csöves-tengeri (török buza) lemorzsoltatik, csutkája kitűnő tüzelő anyagot ad.

Szántóföld. Ez időben csak kivételes esetekben lehet szántani s így a trágya herdás folytatása tartozik lőteendőink közé. Hó olvadás esetében a származott víz levezetendő úgy, hogy vizmosások, szakadások ne támadjanak, továbbá a mennyire a helyi viszonyok engedik, vezettessék a víz oly helyre, hol megállapodásával csekélyebb kárt okoz.

Béten és kaszálón még minden munka szünetel, kivéve már a múlt hónapban említett trágyázási miveleteket.

Állattenyésztés. A múlt hónapban említett istálló teendők nem változnak.

Az igás-állatok a nehéz tavasz munka közeledtével jobb takarmányozásban részesülnek, vagy ha lehetséges néhány heti pihenést élveznek.

A leellett kanczák kevés árpa vagy tengeri (török buza) darát kapnak, napos időben csikójukkal együtt kivezetendők.

A leladzott koczák kettős ételmezési adagban részesülnek,

de úgy, hogy az ételmezés megszorítása fiadás előtt két héttel kezdessék. A ketreczekben lévő kis malacok alja hetenként legalább egyszer megújítandó; tisztátalan nedves fekhelyen az apróság megkoszosodik és elpusztul.

Az anya juhok jó illatos szénán tartatnak, hogy ne csak erőteljes egészséges bárányt hozzanak világra, hanem megtögyelve bő tej elválasztásra képesítsenek.

Fejős és ellős bivalok erőteljes ételmezésben részesülnek, a leellett bivalok meleg istállóban helyeztetnek el, nehogy a gyenge és kényes bivalborjú a hideg állat megsanyargattassék.

Göbölők a hizás végszakán darát és jó szénát kapnak.

Majorságnak zabot, kendermagot hintünk, hogy a tojás megkezdése késedelmet ne szenvedjen.

Szőlő. A szőlőben az előbbi hónapban elmondott teendőket folytatjuk. Most az ideje szőlőnek való hegyoldalokat választani; a honnan legkorábban takarodik el a hó, ott a szőlő meg fog érni; rosz fekvésű és hideg szeleknek kitett helyre ne pazaroljuk pénzünket és szorgalmunkat, mert ritkán látjuk örömet. Az ujonnan állítandó szőlők számára is most rendeljük meg — ha magunknak nincs — az ültetni valót. A ki jöt is: sokat is akar ültessen, a mi viszonyaink mellett — de mindig csak jó helyekre! — somszőlőt leánykával, wälsch rieslinget, rajnai rieslinget, traminert s. a. t. — mindeniket külön külön, az elegyítést bízzuk a pinczesterre. A szőlő hajtásához szükséges fűzveszszőt megszedetjük és pinczében tartogatjuk, karókat hegyeztetünk, ásókat, kapákat, karózóvasat és a többi szerszámot számba veszszük és ha hibások megjavítatjuk, hogy annak idejében használhaszuk.

Pincze. Pinczékben az új borok lehuzását be kell fejezni; a megürült hordókat szigorú ellenőrzéssel tisztára kimosatni és ha megszikadtak bekéneezni, mert valamint csak egészséges testben lakhatik ép lélek, úgy szenyyes és dohos hordóból sem fog soha ektár csepegni. Feltöltögetni és pinczédet tetőtől talpig tisztán tartani el ne mulasd!

Gyümölcsös. Ha ősszel a gyümölcsfák töve körül a föld nem ásatott fel, ha az idő engedi, úgy azt most megtenni el ne mulasszuk. — Januárhóban be nem végzett gödrök ásása és a hernyófészkek szedése folytatattik és bevégeztetik. — A fiatal fák visszametsetnek, az olyan vend fák melyeknek koronája igen sűrű megrikítandó. Az elszáradt és beteges galyak eltávolítandók vagy visszavágandók. A metszés alkalmával a fákön előforduló sebe-

ket késsel simára kell faragni a fiatal; fák sebeit viasz, a vénebb fákot pedig kátránnyal kell bekenni.

Falaskola Szép napfényes időben a fiatal oltványok metszése megkezdetik. A törzsön a metszés alkalmával előforduló sebeket viasszal kell bekenni, mihez legjobb a következő hideg folyó viasz: $\frac{1}{2}$ kiló közönséges erdélyi lenyőszurkot felolvasztunk, ehez egy evő kanálnyi tisztított lenolajat adunk és még ehez 9 dekagramm felmelegített spirítust (spiritus rectificatissimus) keverünk és az egészet jól összekeverjük és széles száju üveg- vagy bádogszelencékben használatig légmentesen elteszszük. Oltó galyakat most már okvetlenül szedetnünk kell. Oltógalyakat csak olyan fákról szedessünk, a melyek már termést hoztak, a mi azért szükséges, hogy a fajok valódiságáról meggyőződjünk. Az alma és körténél a téli oltást vezetettjük és az oltott törzsök gyökereit felhigitott agyagföldbe mártogatjuk, az így elkészített törzsöket pedig kiültetésig a hidegtől védett pinczékbe, vagy vermekbe helyezzük. Egres, ribiszke, bírsalma dugványok szedetnek és azok kiültetésig árnyékos helyen földdel eltakarhatnak.

Konyhakert Ha az idő enged a spárga ültetvények földje felásatik. Az argenteuli mód szerint tenyésztett spárga ültetvények földje feltöltendő. Az elgyengült spárga ültetvények jó vastagon lótrágyával fedendők be, hogy korán kezdjenek hajtani. Murok, petrezselyem, spinót, paszternak vetés szabadban megkezdetik. Gyenge melegü melegágyakba zeller hagyma vethető. Ugorka, dinnye, karfiol, karaláb, korai káposzta melegágyakba ültetendő. A január hóban készített melegágyak körül rakott trágya ujjal pótolandó, hogy a melegágyak hőmérséke folytonosan 15—20°R legyen, a melegágyak levegője frissítendő. Jegy táblák (cinkusok), szalmagyékények és kosarak készíttetnek.

Ólaskert A cserjék és fák metszetnek és a hiányzók után pótoltnak. Az eleven sövények visszametszetnek. Elfedett diszcserjék rózsák, virághagymák, évelő virágok, hidegebb időjárás alkalmával jobban elfedendők, szép napfényes lanya időben ellenben friss levegőt adunk nekik. Új kertek és újja alakítandó régi kertek terve megkészíttetik és a föld munkálat megkezdetik. Diszcserjék u. m. fűzfajok, nyárfajok, vadszőlő, Lonicera, Forsythia, Syrinae, Tamarix, Sambucus s. a. t. dugványok szedetnek; diszfák, cserjék és rózsák oltása üvegház vagy melegágyakban végzendő és befejezendő. Fuchsiá, Vanília, Lantana, Petunia, Új hollandi növények, szönyegnek (Teppich) való növények dugvány általi szaporítását folytatni kell, a januárban készített dugványok, ha azok meggyökereszték, cserepekbe ültetendők. Verberákat szaporítás végett melegágyakba kell kiültetni. Diszcserjék, Cameliák, Azaleák, Rhododendronokat, ha korán akarjuk virágoztatni, melegházakba kell tenni és azokat a szükséghez képest szorgalmasan kis kézi fecskendővel öntözni.

Méhészet E hó elején is főképen azt kell szem előtt tartanunk, mire januárhóban figyeltünk, t. i. a csendet és védelmet, megkezdett munkáinkat a lehetőségig folytatjuk és bevégezzük. Méheink nyaralo helyét hozzuk teljesen rendbe, hogy e hó végén téli méhészteendőinket befejezhessük.

Mint hogy e hó eleje rendszeren hidegebb, mint január hava a kibocsátásról még szó sem lehet, épen azért, ha valamely méhcsaládnál hasmenést észlelnénk, igyekezzünk azt setétre, siri csendbe helyezni. Ha a hónap vége felé a levegő eléggé felmelegszik, a kirepülésre egy alkalmas délelőttet tüzzünk ki, a kas előtti helyet pedig polyvával, vagy apró szalma-széna töredkekkel hintsük be.

Ha történetesen etetni volnánk kénytelenek, azt gondosan eszközöljük, nehogy méheink étlenül vessenek el. Az etetésre adott méz tisztaságára nagyon ügyelünk, különben életadó szer helyett halálfőző tápot nyújtunk. Egyáltalában igyekezzünk

egyszer mint másszor az etetést mindig ősszel végezzük mert így annál kevesebb baj fogja érni méheinket.

Erdészet A fahasználat ugyazazon teendőkre terjed, melyeket a múlt hónapban említettünk azonban főleg arra legyünk figyelemmel, hogy a szárazon továbbítandó fa beszállítása e hóban teljesen bevégeztessék. A mellékhasználat a szurok gyűjtés és mészégetés megkezdésére terjed. Az erővédelem e hóban is a fatolvajok elleni védelemre s az erdővédek szigorú felügyeletére szorítkozik. Erdőmivelés. Luczfenyőmag szedendő és a hóra szórandó vetések elvégzendők. E hónap vége felé dugványokat kell vágni és pinczékben elhelyezni. A vadászati szünetel, legfeljebb a ragadozók üldözésére terjedhet ki.

Miképpen hassunk cselédeink megjavulására?

Ha figyelembe vesszük, t. gazdátársaim, azon szoros kapcsolatot, mely a birtokos osztályt és a cselédséget össze köti és ha meggondoljuk azt, hogy a gazda jövedelmének kisebb nagyobb volta a cselédség jószágától van feltételezve, önkénytelenül oda utaltatunk, miszerint elmélkedjünk rövid ideig arról: miféleképpen találhatunk jó cselédre s ha megtaláltuk, miképpen bánjunk el vele?

Többször volt alkalmam akárhány gazdától hallani eze szavakat: „Annyi rossz cseléd tán sehol sincsen, mint a mi vidékünkön“. Még egytől sem hallottam, hogy mondotta volna azt: Segíteni kellene a bajon! Panaszkodni igen is sokan tudunk, de elmélkedni azon, hogy miképp segíthetnénk magunknak, vajon kevesen szeretünk.

Első lépés, ha a bajon segíteni akarunk az, hogy az év végén eltávozandó, vagy elbocsátandó cselédeinknek adandó bizonyítványt lelkiismeretesén állítsuk ki. Ha munkás, gondos becsületes és józan életű volt szolgálatában a cseléd, akkor adjuk ki teljesen a jó bizonyítványt; de ha ezen tulajdonságok valamelyikével nem bírtunk kellő mértékben, úgy azt a bizonyítványban említsük, illetőleg jegyezzük meg. Ne adjunk a semmirevalónak is olyan bizonyítványt, mint a jónak, gondolván: hisz úgy is elmegy, nem haragítom meg. A jó bizonyítványoknak ily könnyen való osztogatásával rosszat teszünk magára a cselédre nézve, mert a rossz cseléd, ha jó bizonyítványt kap, jövendőben még rosszabbul fogja magát viselni, hisz tudja, hogy a múlt évben is rossz volt és mégis jónak nyilvánították. De még a jó cseléd is elromlik, elveszti dicséretes ösztönét, ha látja, hogy ő róla sem nyilatkozott egy cseppel sem jobban a volt gazdája, mint rest és erkölcstelen cselédársáról. A bizonyítványok igazságtalan kiállításával megkárosítjuk gazda társainkat és saját magunknak ássuk meg lassan lassan sirunkat.

Második lépés a segítésre a cseléd gondosságának és hűségének illő megjutalmazása. Adjunk neki kialakított bérén felül még valamit, ha megérdemli, mert ez által erősítjük az ösztönt, mely akarattá, később törekvéssé s végül cselekvéssé válik. Adjuk ki évnegyedenként pontosan úgy pénz, mint termesztményi illetményeit és ha lehetséges utólagosan, mert ez által a gazda is biztosítva van a cseléddel szemben, valamint a cselédre nézve is az egy negyedévi fizetés, melyet utólagosan kap ki, mintegy megtakarításnak tekinthető.

Harmadik lépés a javulásra a jó bánásmód. Ha eselédünket emberséges bánásmódban részesítjük, azt fogjuk tapasztalni, hogy sokkal jobban boldogulunk; azonban a jó bánásmód mellett mégis mindig fenntarthatjuk a kellő félszet. Ne gyakoroljunk rajtok ököljogot, mint azt igen sokan teszik, hanem ha egyik vagy másik hibázik, dorgáljuk meg, de ne a többi eseléd társai előtt, hanem négy szem között; adjunk neki morális leckét és több eredményre fogunk jutni, mint a karikással.

Fajdalommal ugyan, de mégis meg kell vallanunk azt, hogy számtalan gazdánál az elmondottaknak ellenkezőjére találunk

Ha év végén midőn, eselédei távoznak a panaszkodó gazdához elmennék és a bizonyítványokat megtekintենék tartalomra nézve azokat mind egyformáknak láthatnók. Ha év közepén a eselédek szegődményi illetményeiket száukban, midőn hazafelé czipelik, megvizsgáljuk: ott rosta-alját találunk. Ha szemmel tarthatnók e gazdának eselédeivel szemben gyakorolt bánásmódját, megessnek szíviünk rajta és azt mondanók „birtokkáért sem szolgálnám egy évig“ mert folytonosan dörmög, soha megelégedve nincs. Sőt vannak olyanok, kik eselédeknek azt a kevés fizetést sem adják ki, melyre szolgálat tételük által magukat érdemesítették. Az ilyen gazda nem érdemli meg hogy panaszát hallgassuk; nem érdemli meg a hűséget, a ragaszkodást, melyet eselédeitől megvárna, hanem igenis megérdemli gazdatársainak megvetését.

Gyergyai.

Tulajdon birtok.

Az amerikai törvények szerint csak azon terület tekintetik a farmer (bérlő) tulajdonának, melyet bekerít.

A bekerítés különféle módon történhetik: mesterségesen készített, vagy élő sövény, vagy árok által.

Amerikában a bekerítés törvény által van megállapítva és az ott ugy helyes. De vajon ez nálunk is nem lenne-e meghonosítható? és vajon nem lenne-e célszerű?

Meghonosítható igenis a kellő belátás, a kormány erélyes intézkedése és egyesek jóakaratu buzdítása és példaadása által. Czélszerűségét, hasznosságát alig szükséges indokolni.

Látunk is e tekintetben már, főként a nagybirtokosoknál, számos követendő példát. Tudjuk azt, hogy ezelőt széles volt az országot, vagis határnélküli. Keresziül-kasul lehetett hajtani bárki földjén. Később árkot húztak az országot mellé. Azután az egyes birtokokat kezdték körülárkolni. Ma már élő fasorok is vannak. Haladunk napról-napra.

Azonban a francziák mégis előttünk járnak. Ők kertjeiket, birtokaikat 3--4 sorban akáczmaggal vetik körül és ez oly sűrű élő sövényt képez, melyen semmiféle állat keresziül nem hatolhat.

Az így bekerített birtok már tulajdonnak nevezhető, melybe az én, t. i. a tulajdonos akarata nélkül semmiféle kártékony jószág be nem mehet.

Nyilvánvaló ennek célszerűsége, hasznossága: bekerítve lévén így minden egyesnek birtoka — temérdek tűzrevaló, nemkülönbén szerszámfát fog az élő sövény szolgáltatni, mi

által igen sok pénzt fogunk megtakarítani, sőt a felesleg eladásából még szerezni is. De megtakarítást nyerünk még az által is, hogy a most helyenként elégteteni szokott szalmát más hasznosabb célra, p. o. takarmányozásra vagy alommal használhatjuk fel. Továbbá, mentve leend ez által birtokunk a káros és boszantó csapásolástól. Megkíméljük magunkat a szomszédok vagy idegenek jószágainak károsításától, a mi a mellett hogy kárunk a legtrikább esetben térül meg; többnyire kellemetlen surlódással is jár.

Hasznot hajt a bekerítés — kivált ha az egyes táblák fasorok által vannak elválasztva — az által is, hogy jószágaink legeltetését pásztor nélküli eszközölhetjük, — becsapván azokat a legeltetendő táblába.

És vajon miért kerítjük be udvarainkat? miért zárjuk be kapuinkat? mert az így bekerített udvaron — birtokon — a tolvaj nem fér oly könnyen jószágainkhoz.

Hát még a nyul? Tudom, hogy alig van gazda- vagy kertész- társaim között valaki, kinek fát a nyul már egyszer-másszor meg ne rágta volna. Ezek boszantásának és károsításának annyira ki vagyunk téve, hogy a fa ültetésétől is szinte elmegy a kedvünk! Pedig a fa gyümölcsét mindannyian szeretjük; de nem vagyunk képesek magunkat a nyul ellen oltalmazni. Bármiféle kerítés sokba kerül; — egyedül az élő sövény az, mely kevés költséggel fog bennünket egyebek mellett a nyul károsításától is megmenteni.

Azt hiszem alig akad gazda társaim között valaki, ki szavam igazságát el ne ismerné, de lehet, hogy azt mondja reá: jó volna biz az, — de könnyebb azt elmondani, mint végrehajtani; mert nem terem ám az az élő sövény magától!

Elmondom tehát más alkalommal az élő sövény könnyű és célszerű ültetésének módját

Dömötör László.

A borjúk elválasztása s felnevelése.

Oly használatoknak tenyésztésére, melyek lehetőleg húst, zsírt, tejet munkaerőt stb. termeljenek, csak akkor vagyunk képesek ha a fiatal állatokat az anyatejtől ügyesen elválasztjuk és főképp az első évben bőségesen és megfelelően tápláljuk. Sok gazda ugyan azt hiszi, hogy a felnevelésnél nagyobb mennyiségű tejet és erőtakarmányt etetni felette költségese és ugyanezen okból célszerűnek találja a szopós állattól a tejet minél előbb megvonni és a helyett szilárd eledelt adni, nem tekintve azt, hogy vajon a fiatal állat gyomra ennek felvételére eléggé képesítve van-e vagy pedig nem? E mellett, főleg borjúknak, gyakran már a legzseggébb korban, nehezen emészthető, csekély értékű szalmas takarmányt adnak, hogy, mint mondják, azoknak felnevelése minél olcsóbbá jöjjön. Hogy ily eljárás nem szülhet kedvező eredményt, az nyilvánvaló, mert a fiatal állat épen életének első évében bír legmagasabb fejlődési képességgel, ilyenkor vetjük meg későbbi gazdasági értékének is biztos alapját.

Bajorországban a szarvasmarhatenyésztés előmozdítása céljából Dr. Lehmann tanár évek során nagyszámu állatokkal oly eljárást kísértett meg, mely több jószágon kipróbálva teljesen

megfelelőnek találtatott, miért is annak követése a legmelegebben ajánlatott. A Lehmann-féle felnevelési módozat röviden összefoglalva a következőkből áll:

1. A megellett borjutól a tehén tölgyében ez alkalomra összegyűlt vastag, sárga tej (az u. n. colostrumot, boszorkánytejet) megvonni nem szabad, mert ez a vemhességi idő alatt gyűlt bélsárnak természetszerű hashajtójául szolgál. Egyáltalában az első hat hét alatt a borju anyja tejet fogyasztsa, vagy a csecsből szopva, vagy vederből itatva. Utóbbi esetben naponta, 4-5 adagra osztva, mintegy 12 liter (8½ kupa) tejet adunk a borjunak mindig langymelegen és nagy gonddal tisztán tartott edényből.

2. Hogy a borjut az evéshez szoktassuk, már az első nyolcz nap elmúltával öregesen aprózott lenmagpogácsa, darált vagy zuzott zab és felszeccskázott jó szénából egy egy márékkal összevegyítünk és vályuba öntünk mely keveréket szükség szerint megszaportunk. A borjut eleintén ide kell vezetnünk, később maga is megkeresi a vályut, mely mellett egy vederben többször változtatva friss vizet tartunk és ha lehet nyalás végett egy darab söt helyezünk.

3. Az első hat hét elmúltával a tejet lassanként nagyobb mennyiségű langyos vízzel pótoljuk, úgy, hogy a borju 9 hetes korában már kizárólag szilárd takarmányt, ivó vizet és söt kap. Ezen háromhetes átmeneti időszak alatt azonban a legnagyobb óvatossággal kell eljárunk, nehogy a fiatal állat fejlődése akadályozva legyen, a mit különben némi elovigyázzattal ki lehet kerülni. E mellett a fent leirt takarmánykeverék ugyanoly mennyiségi arányban, szükség szerint naponként szaporítandó és a jó réti széna azonkívül szálasan is adagolandó.

4. A 10-ik héttől kezdve a naponai takarmány $\frac{3}{8}$ - $\frac{1}{2}$ kilo (20-28 lat) darált vagy zuzott zab, ugyanannyi aprózott lenpogácsa, $\frac{1}{8}$ kilo (7 lat) törött lenmag és néhány marék jó széna szeccskából készített keverékből áll, a szálas széna adagolása folytatóandó.

5. A naponai zab adag lassanként egy kilóig (közel 2 fontig) a lenpogácsa $\frac{1}{2}$ kilóig (közel 1 fontig) szaporítandó, mely mennyiség, ha elfogyasztatik, még naponta $\frac{1}{2}$ kilo rozskorpával lesz pótolandó, a lenmag adag pedig beszüntetendő.

6. Az így létrejött adag, ugyanis 1 kilo zab, $\frac{1}{2}$ kilo lenpogácsa, $\frac{1}{2}$ kilo rozskorpa, keverve kevés szénaszecskó és a szükség szerinti szálas szénnal, az első év betöltéig változatlanul marad a netáni naponai több-szükséglet egyedül széna által lévén fedezendő.

7. A takarmány elejétől kezdve szárazon adandó.

8. A borjut naponta többször friss vízzel kell megkinálgatni s neki a sónyalásra alkalmat nyújtani. —

A borjuk ápolására nézve a felnevelési időszak alatt a következőket lehet ajánlani:

1. Száraz, tiszta és hideg időben meleg fekhely.

2. Az állatoknak többszöri tisztogatása, hogy a bőrtevékenység fokoztassék.

3. Lehetőleg bő alkalmat szolgáltatni a mozgásra, nemcsak u. n. kifutó istállókban, hanem valahányszor az idő engedi a szabadban, legcélszerűbben ház körül valamely füves helyen.

4. Azon hasmenést, melyben a borjuk gyakran szenvednek, naponta beadott két évő kanálnyi porrá tört krétával lehet orvosolni.

A fent leirtak követésével a jó származásu bajor szarvasmarha egy év alatt 350-450 kilo (6-8 mázsa) átlagos súlyt ér el, a bika 15, az üsző 18 hónapos korában, további fejlődésük károsodása nélkül tenyésztésre használható, az elfogyasztott takarmány pedig a kimutatott élő súlyhoz kedvező arányban áll.

A Lehmann-féle eljárás leírása Bajorországban számos nyomtatott példányban osztatott szét a czéltől, hogy az a kisbirtokosok által is megkísértessek, mert eddig mindenütt a legjobb tenyésztési és pénzbeli siker koronázta e rendszer követőinek fáradozását. Felette fontosnak tartjuk, hogy hazai állattenyésztőink is próbát tegyenek, a mi annyival kevésbé ütközik nehézségbe, mert zabunk, lenünk, lenpogácsánk és szénánk van, a rozskorpát pedig bátran pótolhatjuk buzakorpával. Az eszközendő kísérletek lefolyását és eredményét kész örömet fogjuk lapunk hasábjain közzétenni.

Fa vagy vastengely.

Az öntött és kovácsolt vas használata újabb időben nagy elterjedésnek örvend, oly tárgyak készíttetnek belőle, melyekről képzeletünk sem volt, hogy valaha vasból fognak kiállítatni. A vas kezdi kiszorítani a fát, hogy mint erősebb ő foglalja el helyét. A gazdaságban tézslák, löcsők, rudfejek stb. elég czélszerűen vasból állítatnak elő, főképp ott hol szerszám- és tűzifa szükség mutatkozik. A vastengelyek is kezdenek tért foglalni és harcra keveredtek a régi fa tengellyel.

A gazdáról feltehető és megkívánható is, hogy eszközei megkészítésében ne a dívat vezesse, hanem a gyakorlatiasság és czélszerűség, továbbá a gazdának tekintetbe kell venni eszközeinek árát, azok tartósságát és törések esetében könnyen teljesíthető javítását.

Eke taliga tengelyek, ökörszekerek és igás kocsik tengelyei, mint említém főképp újabb időben és nagyobb gazdaságokban vasból készíttetnek; azon kérdés merül tehát fel, hogy mi czélszerűbb a fa vagy vas tengely?

A kocsi és taliga tengelyek vasból kiállítása ellen nem lehet kifogást tenni, azonban az ugynevezett béres- vagy ökörszekerek tengelyei talán inkább megfelelnek rendeltetésöknek, ha fából készíttetnek. Eltekintve attól, hogy a vastengely sokkal súlyosabb, tehát nagyobb vonóerőt kíván a fatengelynél; hátrányára szolgál a vastengelynek az, hogy folytonos munkálkodásnál, p. o. trágya, széna és gabona hordásnál, mindennap meg kell kenni, különben a tengely és agy között létező surlódás következtében, a tengely annyira meg melegszik, hogy szikrát hány és a perzséssel összeforr úgy, hogy sok esetben a kereket kell szétverni, illetőleg elpusztítani; a nyári forróságban, midőn a sürgős hordási munka a szekérnek alig enged megállást, ha minden nap kenik a tengelyt, még akkor is meg melegszik és a kenőcs kifoly az agyból; számításba sem véve a kenőcs többletet, a béres a sok tengelykenésnél minden szidásunk és unszolásunk daczára úgy szuszog és oly sok időt

tölt el, hogy hetenként hatszori kenésnél bizonyosan három órán át e munkával foglalkozik. A fatengelynek hetenként egyszer-kétszeri megkenése elégnek bizonyul.

Rendes körülmények között a vastengely tagadhatatlanul tartósabb a fa tengelynél, de nagyobb terhet az sem bír a jól készített száraz fából faragott fa tengelynél, mindkettő megbír annyit, a mennyit a belefogandó jármók húzni képesek.

A vas tengely a téli hideg időben zökkenést szenvedve könnyen elpattan, ketté törik, holott a fatengely recszenés nélkül kiállja e rohamos megerőltetést. Ha az ökrök megszaladnak vagy a béres aluszékony, nem bánom-féle természettel talál megáldva lenni, akkor a szekér megakad, a tengely meggörbül és ketté törik. A fa tengely, ha véletlenül vagy hanyagságból el is pusztul, könnyebben megkészíthető és kevés költséggel állítható elő. Meggörbült, megpattant, vagy eltörtött vas tengelynek helyes és tartós összeforrasztásához kevés kovács ért, egy eltört tengely megkészítése tehát némelykor tetemes költségbe kerülhet. Kevésbé meggörbült vastengely, ha a görbülést azonnal észre nem vesszük és ki nem egyenesítetjük, rövid idő alatt oly egyoldalú kopást szenved, hogy soha többé helyre nem hozható.

Elősorolt okoknál fogva — lehet tévedek, — részemről azt tartom, hogy az ökrök szekerek tengelyei inkább legyenek fa-, mint vas tengelyűek.

Nagyon ismerem a fa tengely hátrányait és a vas tengely előnyeit és mindazáltal a fa tengely mellett maradok, de megjegyzendő értelmes mesterember által száraz fából készült, jól megvasalt fa tengely mellett, mert a perzsely nélküli agyban járó fatengely is, ha mind a négy kerék tántorogva külön-külön nyomon jár, nehéz vonatu és teherhordásra nem alkalmas.

Tagadhatatlan, hogy a vas tengelyű szekér csinosabb kinézésű és kellemes zörejt, de a gazda, ki már névénél fogva takarékosra van utalva, ily külsőségekre nem sokat ügyelhet.

Ebner Sándor.

Hazai szarvasmarha kereskedésünk

közelebről nagyobb lendületnek örvendhetett — volna, ha nem állana fenn a német birodalom azon tilalma, hogy a keleti, azaz a mi erdélyi magyar fajtánkat be- vagy átszállítani nem engedi. Ujabban Franciaország jelentkezett nálunk mint vevő, de miután az illető kereskedő kellően tájékozva nem volt, csak a német határon értesült a fennálló szabványokról és szállítmányát nagy költséggel Olaszországba vinni s ott elfecseirelni volt kénytelen. E visszas állapot az országos magyar gazdasági egyesületnek és több kereskedelmi — többek közt a kolozsvári kamarának is, figyelmét magára vonta s a nevezett testületet érélyes fellépésre bírta. De fájdalom, időközben a marhavész Németország egy helyén kitört, a tilalom tehát még szigoritva lón, egy héttel ezelőtt pedig Franciaország is megtiltotta az összes kérődzőknek, tehát marhának, juhnak, kecskének behozatalát, különösen megemlítvén keleti szürke, tehát a mi fajtánkat, melynek bevitele különösen veszélyes miután első sorban ezt tekintik a marhavész terjesztőjének!

Erdélyi gazdasági egyesületünknek jutott azon szomorú di-
csőség, hogy hazánkban első még 1875 martius-hó 1-én egy terjedelmes kérvényt nyújtott be az országos képviselő házhoz és érdekelt ministeriumokhoz, melyben a szóbanforgó ügy és állattenyésztésünk fejlődését akadályozó egyéb bajok tüzetesen voltak tárgyalva, de miután mindeddig mi sem történt, most nagyon alkalmoszerűnek tartjuk a hivatolt kérvénynek, mely sajtó útján is megjelent, öt zárindítványát itt közölni, hogy az érdekelt körök ez életbevágó kérdésre újból is figyelmeztessük!

Ezen öt pont így szól:

„I. Az állategészségügy a tenyészet érdekeinek megfelelőleg szerveztessék, az állatorvosi oktatásügy czélszerűen reformáltassék, a teljes állategészségügy a földmívelési ministerium keretébe beillesztessék, az állatgyógyintézetek száma szaporíttassék, mindazon emberorvos pedig, ki állami szolgálatra készül, az állatjárványtanból vizsgát tenni köteleztessék.

II. A szokásos korlátlan legelő gazdaság a föld szabad használatával összhangzásba hozassék és ennélfogva a birtokviszonyok rendezése siettetessék, hol a tagosítás keresztülvihető nem lenne, a marhacsapások és mezei utak szabályozása foganatba vétessék, evvel kapcsolatban az állattenyésztés megfelelően előmozdítottassék és emeltessék, valamint a már fennálló 1874. XX. törvényczikk és a netán ezután életbeléptetendő törvények- és rendeletekkel összeegyeztessék.

III. A jelenleg fennálló vesztegzárintézeti rendszer felhagyassék, ez intézeteknek folytatólagos beszüntetése foganatba vétessék és a helyett minden vasuti határállomáson állategészség-rendőri felügyelet alá helyezett vágóhid építtessék.

IV. Az élő szarvasmarhának, juhnak és kecskének, egyezőval a kérődzőknek, valamint a bőr- és osontnak, esetleg gyapjunak is Orosz- és Törökország, valamint Romániából való behozatala azonnal eltiltassék és evvel kapcsolatban és egyidejűleg a török- és dunafejedelemségi határ egész hosszában a katonai zárvonal felállíttassék, végre

V. A cs. k. osztrák kormányval e czélből azonnal tárgyalás kezdessék, hogy a nálunk a marhavésszel szemben részint már fennálló, részint ezután elrendelendő törvényes vagy szabályrendeleti intézkedés, egyuttal a birodalom tulsó felében is elfogadtassék vagy elrendeltessék.“ —

E pontok követelményei, dacára annak, hogy ezelőtt két évvel lettek megállapítva, még ma is, lényegtelen kivétellel fennállanak és azért újból is csak azt kérjük: Fiat applicatio!

A trágya értelese.

A trágyadombot időnként öntözni kell, visszaöntvén rá hetenkint egyszer a kiszivárgott trágyalevet és ha ez nem elég, még vizet is, míg a domb átázik.

Ha a trágyadombot jól kezeljük, a trágya 2—3 hó alatt kellőleg megérik.

Az istállótrágya minél hosszabb ideig erjed, annál többet veszт mennyiségéből, ugyannyira, hogy midőn az erjedés oly fokra emelkedett, hogy az alomszalma nem látszik benne, eredeti súlyából 50 száztólit is elvesztett.

Minden körülményt és tényezőt számbavéve, a trágyának tulságos megérlelését az okszerű gazdálkodás alapelveibe ültözönek és czéllenes eljárásnak kell tekintenünk. A trágyát csak addig kell érlelni, míg benne az alomszalma megismerhető ugyan, de már annyira átázott és megpuhult, hogy villával könnyen szét lehet szakítani. Ez időtápig a trágya még csak 15—16 százalékot vesz súlyából.

Az erjedetlen, friss trágya főleg a levél- és szárképződésre, az érett trágya pedig főleg a gyümölcs és mag minél tökéletesebb kifejlődésére van kedvező hatással.

Egyenlő körülmények között az a legjobb trágya, mely leghosszabban állott a marhák alatt és melyre naponként új alom hintetett, hogy az elpárolgást késleltesse.

A trágya termékenyítő elemeinek elpárolgását megakadályozhatni az által, ha az istállóból való kihordás alkalmával oly vízzel öntözzük, melyben hectoliterenként $\frac{1}{2}$ kilo vasgálicz van felolvasztva, továbbá az által, ha a trágyadomb fölületén a trágyát mindig simán rakatjuk és megtapostatjuk.

Midőn a trágyadomb elérte a kellő magasságot, egy réteg földdel le kell takarni, hogy a kipárolgás megakadályoztassék.

Mindig két trágyagödört kell tartanunk, hogy míg az egyikben a trágya a kellő érettségi fokot eléri, addig a friss trágyát a másikba lehessen hordani. Így mindig teljesen érett trágyával dolgozhatunk.

Tekintélyes szakemberek ajánlják, hogy a trágyadombot a kihordás előtt mintegy 15—20 nappal forgassuk meg, úgy, hogy a domb oldalain és tetején lévő éretlenebb rész alól és középre kerüljön és a trágya minősége egyformásittassék. Még jobb azonban, ha a felül és oldalt levő éretlen részeket a már megkezdett másik trágyadomb köepébe rakjuk és csak az érett részt hordjuk ki, mert így a többszöri forgatás mellőzésével a trágya illékony részeiből kevesebbet veszít. A megforgatást a trágyadombban, sőt még a mezőre kihordott nagy csomókban is többek között Stephens ajánlja; de midőn előtte czélgyanánt a trágya minőségének egyformásítása lebegett, úgy látszik megfeledezett ama kárról, melyet a forgatással együtt járó nagymérvű elpárolgás a trágyában okoz. A trágyának leghatalmasabb földjavító tulajdonsága az illékony részekben van és midőn ezek annál nagyobb mértékben szállanak el, minél több ízben és hosszabb ideig érintkeznek a szabad léggel: jól meg kell fontolnunk, vajjon az van-e inkább hasznunkra, ha trágyadombunk külső része csak később fog megérni, de a belső részek tökéletes trágyát adnak; vagy pedig az ha trágyánk egyszerre érik és így annak külső részét is kihordhatjuk, de összes trágyánk elvesztette termékenyítő tulajdonságának java részét, úgy szólván eszenozáját? E sorok irójának tapasztalatai a megforgatást a legkárosabb, meggondolatlan eljárásnak bizonyítják, melynél a ráfordított költség a károknak még legkisebbike!

A lóganój gyakori öntözések által tetemesen javítható, ugyanez áll a juhganójra nézve is.

Szentkirályi Árpád.

Mesterséges vaj.

Hol a vaj az emberiségnek általános táplálékai közt a főszerepet viszi, mint Amerikában és Némethonban; hol belőle naponként temérdek mennyiséget használnak fel, ott a kelendőség mellett jó ára van. Azért nem is csodálkozhatunk a fölött, hogy úgy nálunk, mint náluk a megszokott módon tejből nyert, de a szük-églet fedezésére már alig elég-éges vaját mesterfogásokkal más anyagokból iparkodnak előállítani. És lám: addig is próbálgatták, míg nyitjára jöttek és a tehének ezen eddig szabadalmazott adományát, ma már gyárilag oly mennyiségben készítik, hogy — ha majd sajtot is sikerül mesterségesen (tej nélkül) csinálni — a tehenet nyugdíjazzuk és majd csak a borjúnak fölnevelésére kárhozzatjuk??

New-Yorkban marhafagygyuból és aludt tejből tömegesen akként készítik a vajat, hogy a jól megmosott fagygyut elaprítják és vízben gőzzel megolvastják; az alig kihült vagyis félig megfagyott zsirnak olajos részét lepréselik és az aludt tejjel összekeverve, mint rendszeren történni szokott, megköpülnek. A préselésnél hátiamaradott fagygyunak keményebb részéből még stearint választanak ki, vagy úgy, a mint van, égetésre használják s.a.t. Az ily módon készített vaj kilója nem kerül többé 1 $\frac{1}{4}$ marknál = 63 krnál ezüstben és állítólag igen jó!!!

Hamburgban és Lipscebén vaj helyett oly gyártmányt használnak melynek készítésénél repceolajat keményítővel addig forralnak, míg az olajból fejlődő kellemetlen büz el nem üzetett és kellemes édeses ízűvé nem válik. Az e módon nyert aransárga olajat aztán felerész disznózsirral keverik és e czímen: „Schmelzbutter“ forgalomba hozzák.

Kulsejökben az különbözletti meg a természetes vajtól e póanyagokat, hogy ikrások és hogy akkor, ha megolvastják és mindjárt kihűlni nem hagyjuk, színüket elvesztik.

Hogy azonban a természetes vajat mindenben helyettesíthetné az egyik vagy másik? — az minden földcsérés mellett is alig képzelhető. Egyébként emberek vagyunk — és ezekhez is hozzá tudunk majd szokni akkor — ha majd nem lesz vajunk.

Stollár Gyula.

Halálozás.

Bartók János, a nagy-szentmiklósi földműves iskola vezénylő tanára s az okszerű gazdálkodásnak egyik hivatott előharcosa, f. évi januárhó 21-én tevékeny élete 60-ik évében örök nyugalomra szenderült. Béke poraira!

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet 1877-ik évi februárhó 5-én délelőtt 10 órakor igazgató választmányi ülést tart az egyleti irodában (belközéputeza 13. sz. uróf Mikó-ház) melyre a t. választmányi és alapító tagok czennel meghivatnak. Egyéb fontos ügyek mellett a kertbérleti ajánlatok is tárgyalatni fognak.

Az elnökség.

Helyreigazítás.

Közelmúlt 4. számunk első „Gazdasági állapotaink eredete“ czimű cikkében tordelési hiba miatt egy

egész sor lett értelemzavarólag máshová osztva. Ugyanis a czimlap első hasábjának utolsó sora, a második hasáb ugyancsak utolsó sora után kell hogy következzen, mit ezennel helyreigazítani kérünk.

Februárhavi közmondások.

Ha februárban nem fagy, nem lesz jó búza termés.
E hónapban inkább farkas nézzen be az ablakon, mint napsugár
Szivesebben gázol a gazda februárban öles hóban, mint sem
hogy a meleg idő miatt leveesse felöltőjét.
Ködös február, esős évet jelent.
Ha februáriusi trágya hordáskor porzik az út, akkor csirás ga-
bonát raktok az asztalra, mert aratás után sok eső lesz.
Jó termést hajt a februáriusi éjszaki szél.
Februáriusban elmaradt éjszaki szél, megérkezik áprilisban.
Lanyha február, deres tavasz.
Sáros februárban takarekosan bánj takarmányoddal.
Februárban vetett zab sok szemet, a majusban vetett pedig
sok polyvát terem.
Ha februárban megcsip a szunyog, akkor mártiusban megfázik
a füled.
Ha februárban kövérek a nyulak és madarak, még hideget
várhatunk.
Ha gyertyaszentelőkor süt a nap, akkor még hideg és sok hó lesz.
Ha gyertyaszentelőkor tiszta az idő, akkor a méhekre jó világ
vár ez évben.
Mátyás nap, ha jeget talál tör, ha nem talál, csinál.
Ha Matyás nap éjszakán fagy, még 40 napig várhatunk hideget.
Ha Matyás napkor a pacsirta a kerékvágásból iszik, akkor Jó-
zsefnapkor a vályura szorul.
Mátyás napkor kezd tojni a jól tartott tyúk.

Ebner Sándor.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Déva, Fogaras, Gy.-Fehérvár, Naszód és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeiből képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 800 kr., leütve a tizedrészt, 80 krt, marad 720.

(11)

Szőlővessző eladás.

1—3

Alólirt a legajánlatosabb olasz (wälsch) riesling nevű borszőlőből 300,000 darab vesszőt ajánl következő árban:

3 éves gyökeres vessző ezere loco Zám	16 frt 50 kr., loco Bonyhád	14 frt — kr.
2 " " " " " " " "	16 frt — kr, " "	13 frt 50 kr.
1 " " " " " " " "	13 frt 50 kr., " "	11 frt — kr.
sima vessző 18—20"-es ezere " "	5 frt 50 kr., " "	4 frt — kr.

Jegyzet. Zám és Bonyhád vasúti állomások. Pakkolásnál csak saját költségemet számítom.

A vesszők valóságos-, épsége- és szépségéről felelek.

Zám, 1877 januárhó 27-én.

kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékanak ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

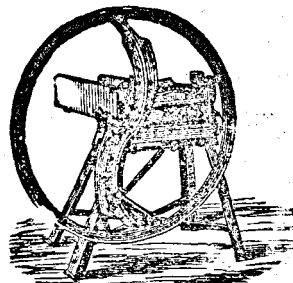
Hirdetések.

Felszólítás a t. cz. gazdaközönséghez!

Közelebről kiadandó magárjegyzékem összeállításával foglalkozván, tiszteltel felkérlek mindenkit, a kinek gazdasági magval, u. m. luczerna, löher, muhar, bükköny, lenmag, lenzab, borsó, kerti vagy mezei paszuly, mák, kanadai zab, kendermag vagy bármiféle más gazdasági magvai eladók, vagy pedig eladás végett bizományba adandók, a k. méltóztatásának engem személtesen felkeresni, vagy minta beküldése mellett levélben értesíteni. — Kolozsvárt, januárhó 1877.
(1) 2 — 12 **CSIKY IMRE.** fűszer-, mag- és ásványviz-kereskedő

Uj szabadalmazott szecs kavágó gép.

A legújabb a szabadalmi hivatalhoz beterveztelt szerkezet E gép kérekllel hajtva óránként 300 kilo marhata-karmányt vág. Szájvége 32

cm. ládája 127 cm. hosszu, 32 cm. széles és 21 cm. mély, a legnagyobb kénének is helyet ad. Lendkerék 120 cm. magas.

A legnagyobb, legújabb és legjobb kézi erőre szolgáló gép.

Ujabb WEIL MÓRICZ gazdasági gépgyára Bécs

(4) Frauzensbrückenstrasse 13. 2—8

☛ Szolid ügynökök kívánatosak. ☚

Jelzalogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegig 5½ és 6% kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnősebb módzatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (3—26)

a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar és kereskedelmi ügynöki iroda”
Kolozsvárt, párisutoza, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. n. 1—4 óráig)

Teljes tisztelettel
Vogt József

Gazdáknak és községeknek!

(12)

Az erdélyi országrészben

1-3

WALSER FERENCZ ur

budapesti gép- és tűzoltószerek gyára és harang-öntődjé

KOLOZSVÁRT belmonostorutcza 12. szám alatt raktárt nyitott, hol kellő számban és minőségben **kocsifecskendők, mozdonyfecskendők, kisebb községi s targonczás szivattyúk** láthatók és kaphatók, mire nézve felkérem a t. gazdákat és községeket, hogy azokat megsejmelni vagy azokról levél útján nyujtandó bővebb felvilágosítást szerezni ne terheltessenek.

A kitünő jó gyártmányoknak legolcsóbbra szabott ára mellett egyes **birtokosoknak és községeknek** **kellő biztosíték esetén huzamosabb időre szóló részletfizetéseket is engedélyezek.**

Egyszersmint ugyancsak községeknek és egyházi kegyuraknak ajánlom **Walser Ferencz** urnak kitünőnek ismert **harangjait**, melyek minden kívánt nagyságbán és minőségben teljesen felszerelve rendelhetők.

Kolozsvárt, 1877 februárhóban.

Teljes tisztelettel

Bosch Károly Gusztáv.

Tauffer Ferencz magkereskedése Kolozsvártt, ajánlja:

Gazdasági, kerti és virág **magvak** raktárát, Mayer-féle **Trieurs** konkoly, bükköny és zab **választó gépeket, törökbuza fej-tőket, szelelő és választó rostákat**, Mayer-féle általánosan kitünőnek ismert kovácsolt vasból készült kézi, ló és vizerőre alkalmazható **cséplőgépeket, gabonás zsákokat** nagy választékban.

Saynor, Cooke és Ridal-féle **kerti eszközöket**, u. m. oltó, szemző, metsző késeket, ollókat, ásókat.

L'homme-Leffort-féle franczia faviaszt és fahéjt különböző minőségben.

(1.)

(5-52)

P i a c z i á r a k.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	telej buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Besztercze	jan. 3.	900	450	450	—	210	300	260	90	320	28
Brassó	jan. 26	910	695	525	350	235	410	240	100	360	32
Csik-Szereda	jan. 24	834	672	510	450	200	450	400	180	125	24
Décs	jan. 30.	840	750	540	—	216	315	510	155	200	32
Déva	jan. 13.	900	800	770	550	670	530	450	160	136	32
Erzsébetváros	jan. 27	730	660	560	—	340	325	300	140	300	32
Fogarás	dec. 14.	775	680	450	450	200	425	140	36	—	24
K-Fehérvár	jan. 20.	870	726	600	—	360	370	350	170	300	30
Gy.-Sz.-Miklós	jan. 27	775	550	500	425	200	475	140	30	—	24
Kolozsvár	feb. 1.	820	600	565	—	260	370	280	160	450	38
M-Vásárhely	jan. 25.	750	520	530	—	240	320	220	60	380	34
Naszód	jan. 18.	930	655	530	265	200	330	250	100	250	28
Nagy-Enyed	jan. 25	800	650	525	—	280	325	300	100	235	36
N.-Szeben	jan. 30.	880	740	570	500	270	410	160	110	350	38
Segesvár	jan. 25.	730	580	550	—	240	340	130	80	230	28
S.-Sz.-György	jan. 29.	880	820	510	400	220	420	220	100	250	28
Szamosújvár	jan. 30	865	575	565	—	235	390	350	75	500	30
Sz.-Rógen	jan. 25.	820	615	590	350	250	380	290	140	230	32
Sz-Údvárhely	jan. 30	900	700	600	—	250	450	250	40	200	32
Torda	jan. 27	1000	800	575	—	300	300	380	40	300	36
V.-Hunyad	jan. 5.	800	600	540	—	250	480	200	100	600	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tet-szés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
f o r i n t											
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
3/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
1/4 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/10 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tízenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészen engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.